

FLYTTFÅGELSTRÄCKET ÖVER GNEN 1972

Det iakttagna sträcket av sångsvan var svagare än på många år. Men de två första helgerna i april var mycket ogyntsmänska i väderhänseende. Exempelvis den 3/4 förekom bland snöbyarna ett stort återsträck av småfågel, bl.a. 800 st sånglärkor.

Andra helveckan i månaden blev vädret bra och ett gott sträck drog över. Sålunda sträckte bl.a. 1.400 st skrattmåsar och 400 st ringduvor den 15/4, och på vattnet låg 250 st änder. Tredagar tidigare låg 500 st änder på vattnet och rekordsummor för översträckande bofink och björktrast noterades.

Andra hälften av april dominerade antalet skrattmåsar, men många arter var representerade i fina individtal såväl som rastare och sträckare. Där sädgäss, storlommar, storskrakar och skogsnäppor bl.a. skulle nämnas.

Under månaden maj var uppträddandet av ovanliga fågelarter vid sjön påfallande. Där kan nämnas dubbelleckasin, dvärgbeckasin, snatterändor, strandskator, stripgås, dvärgmåsar m.m.

Det som domineras sträckrapporterna är vadarna. Under nattetid drillsnäppor, ljunghippare och grönbenor och under morgontimmarna gluttnäppor. Något egentligt sträck under dagarna förekom inte första halvan av månaden. Dock den senare med bl.a. silltrutar och bivråkar.

Höstens bevakning började med månaden augusti. Och de dagar vinden var nordlig var stora flyttörrelser bland fåglarna. Sålunda var sträcket av tornsvala vid middagstid den 12/8 och 13/8 mycket imponerande. Stora svärmar med över 500 ex bildades antingen över Säterängen eller över åsen. De cirkelade sig upp till högre höjd och som på signal sköt hela svärmen iväg i hög fart mot söder.

I slutet av månaden härskade åter nordliga vindar med fina sträck av svalor och gulärlor som följde.

Den 27/8 sprack molntäcket upp och det största antalet flyttande vråkar och tranor för hösten iakttogs. På en timme passerade 20 st vråkar och 5 st små tranfllockar.

Helgdagarna under september blev i väderhänseende dåliga. Väderlekten hade emellertid ingen negativ effekt på småfågelsträcket, varför ladusvalor, finkar och trastar sträckte bra månaden igenom. Det såg till en början ut att bli en bra gröniskskehöst,

Liksom tidigare är här bevakningen och studiet av flyttfåglarnas rörelser vid sjön Gnen en av Naturklubbens största aktiviteter.

Var vår och var höst har sitt fågelsträck. I start förekommer samma arter, individualliken varierar något, flyttningstempot varierar mycket, beroende på väderförhållandena bl.a.

Det finns vetanskapliga objekt som ännu inte är lösta beträffande fågelsträcket över inlandet. Detta samt framför allt trivseln vid åsynen av stora fågelskaror, vackra fåglar och ovanliga fåglar gör att intresset och antalet bevakningstimmar vid Gnen har ökat för varje år.

Då bevakningen i huvudsak inskränker sig till helgerna och vädret har ett så start inflytande på sträcket, blir det slumprartat huruvida betydelsefulla rörelser iakttages eller missas.

Men en redogörelse av rapportbladens innehåll från de 280 observationstimmana skall här göras.

Då de första flyttfåglarna anlände i mitten av mars, påbörjades också bevakningen. Under förmiddagarna sträckte lärkor, vipor, starar m.m. mot norr, för att under eftermiddagarna komma i retoursträck. Detta var den dominerande tendensen på fågelflyttningen månaden ut.

88300

BUK/8 1972

men flockarna som passerade i början av september efterföljdes aldrig av artfränder. Istället anlände gråsiskor vid mitten av nämnda månad och framöver. Tidigt på morgnarna sträckte de över i stora flockar, 300 ex den 14/10 exempelvis.

Förekomsten av vissa rovfåglar under månaderna augusti-september är nämnvärt. Bruna kärrhökar sågs sträcka över vid fem tillfällen, senast den 19/9. Därtill rastade ett, möjligen två exemplar. Blå kärrhök sågs vid sju tillfällen. Lärkfalk uppehöll sig i området till den 19/9. Stenfalk sträckte över vid två tillfällen. Sista bivråken sträckte den 16/9. Tornfalkar sträckte förbi under fem obsdagar. Därtill uppehöll sig 4 ex i området under augusti.

Nämnvärt är även silltrutssträcket, den 16/9 passerade 31 ex i två flockar och dagen efter ytterligare 3 ex.

Sträcket av sädgäss om våren är intressant och höstflyttningen visar också trevliga tendenser. Den 19/9 sträckte 150 ex över.

I slutet av september är ringduveflockarna ett angenämt inslag i flyttfågelbilden vid Gnién, omkring 800 ex sågs sträcka över.

Oktober månad visade upp nya arter, sträcken är också intensivare. Som tidigare nämnts var gråsiskorna talrika och förekom hela månaden i stora antal. Därtill anlände kråkflockarna från nordost, storskakarna från norr. Varfåglar rastade, den första sågs den 6/9. Mycket småfågel drog fram över området, speciellt fina flockar med pilfink kom utefter åsträckningen.

Flertalet ovanligare fågelarter iakttoogs under årets bevakning, dessa observationer har införts under rubriken "Sällsynta fåglar i Rånnästrakten 1972".

Sören Larsson

